

влади мають чітко визначені законодавством повноваження, які вони повинні сумлінно виконувати. Але не завжди у них це виходить. Маючи великі повноваження, вони не рідко мають можливість та бажання ними зловживати, але не роблять цього, тому що знають, що їх дії контролюють органи іншої гілки влади, які можуть суттєво вплинути на них. Ці заходи впливу направлені на стримування від зловживань та невиконань своїх обов'язків органами іншої гілки влади, які в свою чергу мають свої важелі впливу на контролюючий орган. Це збалансовує всю систему влади і не дає переваг та преференції одній з гілок.

У сучасній правовій науці принцип поділу влади прийнято відносити до загальних засад демократичного конституційного ладу України. Це означає, що він має основне значення у побудові державного механізму. За допомогою принципу поділу влади і системи стримувань та противаг Україна, як майбутня правова держава, організовує функціонування органів державної влади за принципом: дозволено тільки те, що прямо передбачено в законі; вони виконують тільки власну компетенцію, не підмінюючи один одного; устанавлюється взаємний контроль, збалансованість, рівновага у взаємовідносинах державних органів, що здійснюють законодавчу, виконавчу і судову владу, що унеможлиблює державне свавілля та анархію в державі.

Білик В.М.

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративної
діяльності НАВС

СЛУЖБОВА ДИСЦИПЛІНА ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ПОЛІПШЕННЯ АВТОРИТЕТУ ПРАЦІВНИКІВ МІЛІЦІЇ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ

Законодавство України про державну службу передбачає, що державний службовець зобов'язаний здійснювати надані йому права і покладені на нього обов'язки у відповідності до певної посади і виконання певного кола повноважень (компетенції). Соціальне призначення державної служби (і це повною і особливою мірою стосується працівників органів внутрішніх справ) полягає у забезпеченні ефективного здійснення завдань і функцій держави, серед яких людина, її життя, здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека є найважливішими соціальними цінностями. Сумлінне виконання державними службовцями, у тому числі працівниками міліції, своїх службових повноважень є гарантією забезпечення прав і свобод людини і громадянина. Зміцнення законності у діяльності міліції безпосередньо пов'язано зі станом службової дисципліни, рівнем культури і фахової підготовки співробітників органів внутрішніх справ.

Особливе значення для досягнення поставлених сьогодні перед органами внутрішніх справ державою і Президентом України завдань має досягнення і підтримка необхідного рівня дотримання дисципліни і законності серед персоналу органів внутрішніх справ. Саме діяльність працівників органів внутрішніх справ незалежно від їх рівня і специфіки вирішуваних оперативно-службових завдань здатна забезпечити кардинальний перехід від карально-заборонної політики в правоохоронній діяльності до партнерських стосунків з населенням.

Конкретним проявом принципу законності у роботі міліцейських підрозділів є суворе і безумовне виконання всіма працівниками міліції наказів, інструкцій, настанов, статутів та інших відомчих нормативних актів. Специфіка боротьби зі злочинністю і порушеннями громадського порядку потребує особливої точності, сумлінності, ретельності, бездоганного виконання кожним працівником своїх службових обов'язків, чіткого дотримання встановленого в органах і підрозділах внутрішніх справ порядку виконання службових обов'язків. Основою цього порядку є службова дисципліна. Працівник міліції повинен твердо знати покладені на нього обов'язки і сумлінно їх виконувати.

Коли ми говоримо про необхідність суворого і бездоганного дотримання дисципліни, то під цим розуміємо узагальнюючу характеристику професійних якостей працівника. На нашу думку, стосовно працівників міліції ця якість відіграє настільки ж важливу і значущу роль, як і компетентність. Якщо компетентність характеризує змістовну (фахову) підготовку працівника, його можливість діяти із знанням справи, то поняттям дисципліна охоплюється службова сумлінність і надійність працівника, його відповідальність і вміння діяти у чітких межах, визначених нормативними документами. Так на нашу думку, що так, у цілому, можна визначити позитивну сторону дисципліни (тобто, що саме повинен робити працівник, щоб його вважали дисциплінованим). Її ж негативна форма (що працівник не повинен робити, щоб його вважали дисциплінованим) виявляє себе у тому, що працівник не вчиняє дисциплінарних проступків адміністративних правопорушень, не кажучи вже про злочини. При розмежуванні дисциплінарних провинностей, адміністративних правопорушень і злочинів необхідно враховувати характер, мотиви, спосіб скоєння, ступінь тяжкості наслідків та інші обставини. Дисциплінарна відповідальність – це обов'язок працівника відповісти перед власником або уповноваженим ним органом за скоєне ним дисциплінарне правопорушення і зазнати тих заходів впливу, які визначені як дисциплінарні санкції трудового законодавства.

Стан і рівень дотримання дисципліни в органах і підрозділах внутрішніх справ оцінюється через відповідність поведінки працівників міліції дисциплінарному статуту органів внутрішніх справ, який містить величезний досвід виховної роботи з особовим складом і передову дисциплінарну практику, документ, що виражає вимоги щодо зміцнення органів внутрішніх справ, підвищення їх ролі у викорінюванні і дійовій профілактиці правопорушень.

Необхідною умовою зміцнення законності у діяльності міліції є систематичне підвищення правової культури, фахової підготовки, розвиток моральних якостей кожного працівника. Низький загальноосвітній, фаховий рівень працівника міліції, як правило, веде до службових прорахунків, недоглядів і помилок, у крайньому випадку – до порушень законності.

Саме тому необхідно вимагати, щоб кожен працівник міліції знав свої права і вмів ними користуватися, – і в той же час розумів, що оцінка його ділових і особистісних якостей не обмежується виключно сферою виконання службових функцій і обов'язків. Це не є дискримінацією працівника міліції та не виправданим втручанням у його приватне життя.

Працівник міліції повинен усвідомлювати, що він, як представник влади, завжди стоїть на варті порядку і покликаний у будь-який момент прийти на допомогу людині, яка потрапила у біду. Громадяни, звертаючись до міліції, вірять, що їм буде надано допомогу. Тому сумлінне виконання працівником міліції свого службового обов'язку, твердість, мужність і рішучість у боротьбі зі злочинністю, глибока зацікавленість у долях людей, забезпечення їхньої безпеки – неодмінна умова успішної діяльності ОВС. Саме таке ставлення працівника міліції до службових обов'язків викликає вдячність людей, створює навколо ОВС атмосферу довіри і підтримки, дисциплінує громадян, виховує їх у дусі поваги до ОВС.

Повсякденна діяльність ОВС відбувається на очах у населення, і авторитет міліції багато в чому залежить від поведінки її працівників, що особливо виявляється під час спілкування з людьми. Керівники підрозділів органів внутрішніх справ повинні орієнтувати особовий склад на те, щоб він особливо уважно і тактовно поведився з дітьми, підлітками, жінками і громадянами похилого віку. Саме у спілкуванні з цими категоріями людей формується і вкорінюється авторитет працівника, саме в такі моменти він має змогу набути авторитет, зміцнити його або ж звести нанівець, втратити його взагалі.

Висновки. Отже, можна сказати, що управлінські рішення у сучасних умовах можуть і повинні розповсюджуватися не тільки на сферу виконання конкретних рішень і конкретних завдань, але й на становлення і підтримання певного стилю спілкування із громадянами – як з законослухняними, так і з правопорушниками, злочинцями.

Практика діяльності органів внутрішніх справ свідчить про те, що пониження або послаблення такої важливої форми роботи з кадрами як навчання і виховання, негайно відбивається на результатах роботи, стані дисципліни і законності, на авторитеті працівників міліції серед населення.

Басс В.О.

к.ю.н., доцент кафедри
адміністративної діяльності НАВС